A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2021. július 8.*

„Előzetes döntéshozatal – Közbeszerzési szerződések – Hulladékkezelési szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési szerződés odaítélése – 2014/24/EU irányelv – 58. és 70. cikk – A gazdasági szereplő azon kötelezettségének minősítése, hogy a határokon átnyúló hulladékszállításhoz előzetes írásbeli engedéllyel rendelkezzen – Szerződésteljesítési feltételek”

A C-295/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (legfelsőbb bíróság, Litvánia) a Bírósághoz 2020. július 2-án érkezett, 2020. július 2-i határozatával terjesztett elő

a **„Sanresa” UAB**

és

az **Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos**

között,

a **„Toksika” UAB**,

a **„Žalvaris” UAB**,

a **„Palemono keramikos gamykla” AB**,

az **„Ekometrija” UAB**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: N. Piçarra tanácselnök, D. Šváby (előadó) és K. Jürimäe bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: litván.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a „Žalvaris” UAB képviseletében K. Kačerauskas advokatas,

– a litván kormány képviseletében K. Dieninis és R. Dzikovič, meghatalmazotti minőségben,

– az észt kormány képviseletében N. Grünberg, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében L. Haasbeek, A. Steiblytė, Talabér-Ritz K. és P. Ondrůšek, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o.) 18., 42., 56., 58. és 70. cikkének, valamint a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 190., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 334., 46. o., HL 2014. L 283., 65. o.) 2. cikke 35. pontjának, 3–7., 9. és 17. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a „Sanresa” UAB és az Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (környezetvédelmi minisztérium mellett működő környezetvédelmi hivatal, Litvánia; a továbbiakban: ajánlatkérő szerv) között az utóbbinak a Sanresát közbeszerzési eljárásból kizáró határozata tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2014/24 irányelv

3 A 2014/24 irányelvnek „[a] közbeszerzés alapelvei” című 18. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el.

A beszerzést [helyesen: közbeszerzési eljárást] nem lehet azzal a szándékkal kialakítani, hogy az adott beszerzés [helyesen: közbeszerzési eljárás] kikerüljön a jelen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal döntöttek a beszerzés [helyesen: közbeszerzési eljárás] adott kialakításmódja mellett, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

(2) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési szerződések teljesítése során betartsák a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket, amelyeket az uniós jog, a nemzeti jog, a kollektív szerződések, illetve a X. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő.”

4 Ezen irányelv 42. cikke előírja azokat a részletes szabályokat, amelyek alapján az ajánlatkérő szervek „[m]űszaki leírásokat” fogalmazhatnak meg, és azokat az ajánlatok kiválasztása során figyelembe vehetik.

5 Az említett irányelv „A szerződésről szóló hirdetmények” című 49. cikke a következőket írja elő:

„A 26. cikk (2) bekezdése [helyesen: (5) bekezdése] második albekezdésének és a 32. cikk sérelme nélkül minden eljárás esetében hirdetményt kell az eljárást megindító felhívásként alkalmazni. Az eljárást megindító hirdetménynek az V. melléklet C. részében meghatározott információkat kell tartalmaznia, és azt az 51. cikknek megfelelően kell közzétenni.”

6 Ugyanezen irányelv 56. cikke, amely meghatározza a résztvevők kiválasztásának és a szerződések odaítélésének „[á]ltalános elv[eit]”, (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

A szerződéseket a 67–69. cikkel összhangban meghatározott kritériumok alapján kell odaítélni, feltéve, hogy az ajánlatkérő szerv az 59–61. cikkben foglaltaknak megfelelően megbizonyosodott arról, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

[…]

b) az ajánlat olyan ajánlattevőtől származik, amely nincs kizárva a részvételből az 57. cikk szerint, valamint megfelel az ajánlatkérő szerv által az 58. cikkel összhangban megállapított kiválasztási szempontoknak és adott esetben a 65. cikkben említett megkülönböztetésmentességi szabályoknak és szempontoknak.

Az ajánlatkérő szerv dönthet úgy, hogy a szerződést nem ítéli oda a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek, amennyiben megállapította, hogy az ajánlat nem felel meg a 18. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó kötelezettségeknek.”

7 A 2014/24 irányelv „Kiválasztási szempontok” című 58. cikke a következőket írja elő:

„(1) A kiválasztási szempontok a következőkre vonatkozhatnak:

a) a szakmai tevékenység végzésére való alkalmasság;

b) gazdasági és pénzügyi helyzet;

c) technikai és szakmai alkalmasság.

Az ajánlatkérő szerv csak a (2), (3) és (4) bekezdésben említett kritériumokat írhatja elő a gazdasági szereplők számára részvételi követelményként. Az ajánlatkérő szervnek olyan követelményekre kell korlátoznia a részvételi feltételeket, amelyek megfelelőek annak biztosítására, hogy a részvételre jelentkező vagy ajánlattevő rendelkezzen az az odaítélendő szerződés teljesítéséhez szükséges jogi és pénzügyi kapacitásokkal, valamint műszaki és szakmai

képességekkel. Minden követelménynek a szerződés tárgyához kell kapcsolódnia és azzal arányban kell állnia.

(2) A szakmai tevékenység végzésére való alkalmasság tekintetében az ajánlatkérő szerv előírhatja, hogy a gazdasági szereplő legyen bejegyezve a letelepedési helye szerinti tagállamának a XI. mellékletben felsoroltak szerinti valamelyik szakmai vagy cégnyilvántartásába, vagy teljesítse az említett mellékletben foglalt bármely egyéb követelményt.

A szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési eljárás során, ha a gazdasági szereplőnek meghatározott engedéllyel kell rendelkeznie vagy meghatározott szervezet tagjának kell lennie ahhoz, hogy származási országában az adott szolgáltatást nyújthassa, akkor az ajánlatkérő szerv előírhatja, hogy bizonyítsa, rendelkezik ilyen engedéllyel, illetve tagsággal.

(3) A gazdasági és pénzügyi helyzet tekintetében az ajánlatkérő szerv olyan követelményeket írhat elő, amelyek szavatolják, hogy a gazdasági szereplő rendelkezik a szerződés teljesítéséhez szükséges gazdasági és pénzügyi kapacitással. E célból az ajánlatkérő szerv előírhatja különösen azt, hogy a gazdasági szereplő meghatározott minimális éves árbevétellel – és ezen belül a szerződés által érintett területre vonatkozó minimális éves árbevétellel – rendelkezzen. Ezenfelül az ajánlatkérő szerv azt is előírhatja, hogy a gazdasági szereplők nyújtsanak tájékoztatást éves beszámolójukról, amelyben feltüntetik például az eszközök és a források arányát. Az ajánlatkérő szerv előírhatja a szakmai felelősségbiztosítás megfelelő szintjét is.

A gazdasági szereplőtől elvárt minimális éves árbevétel legnagyobb összege nem haladhatja meg a szerződés tervezett értékének kétszeresét, kivéve megfelelően indokolt körülmények esetén, például az építési beruházások, szolgáltatások vagy áruk jellegéhez kapcsolódó különös kockázatokkal összefüggő esetekben. Az ajánlatkérő szervnek a közbeszerzési dokumentumokban vagy a 84. cikkben említett egyedi jelentésben fel kell tüntetnie e követelmény fő indokait.

Az eszközök és a források arányát például figyelembe lehet venni, amikor az ajánlatkérő szerv a közbeszerzési dokumentumokban meghatározza e figyelembevétel szempontjait. Ezeknek a módszereknek és szempontoknak átláthatóaknak, objektíveknek és megkülönböztetéstől menteseknek kell lenniük.

Részekre osztott szerződések esetében ezt a cikket minden egyes különálló részre vonatkozóan alkalmazni kell. Mindazonáltal az ajánlatkérő szerv a gazdasági szereplőktől elvárt minimális éves árbevételt a részek egyes csoportjaira vonatkozóan is előírhatja, arra az esetre, ha a nyertes ajánlattevőnek több, ugyanabban az időben teljesítendő részt is odaítélnek.

Ha az egy keretmegállapodáson alapuló szerződéseket a verseny újbóli megindítását követően ítélik oda, akkor az e bekezdés második albekezdésében említett, az éves árbevételre vonatkozó maximális követelményt az egy időben teljesítendő külön közbeszerzések várható maximális nagyságrendje alapján kell kiszámítani, vagy ha ez nem ismert, a keretmegállapodás tervezett értéke alapján. Dinamikus beszerzési rendszer esetén a második albekezdésben említett, az éves árbevételre vonatkozó maximális követelményt az említett rendszer keretében odaítélendő egyes szerződések várható maximális nagyságrendje alapján kell kiszámítani.

(4) A műszaki és szakmai alkalmasság tekintetében az ajánlatkérő szerv előírhatja, hogy a gazdasági szereplők rendelkezzenek a szerződés megfelelő minőségi színvonal szerinti teljesítéséhez szükséges emberi és műszaki erőforrásokkal és tapasztalattal.

Az ajánlatkérő szerv előírhatja különösen azt, hogy a gazdasági szereplők korábban teljesített szerződésekből eredő referenciákkal bizonyíthatóan megfelelő tapasztalattal rendelkezzenek. Az ajánlatkérő szerv feltételezheti, hogy egy adott gazdasági szereplő nem rendelkezik a szükséges szakmai képességekkel, amennyiben megállapította, hogy az adott gazdasági szereplő esetében összeférhetetlenség áll fenn, és az hátrányosan befolyásolhatja a szerződés teljesítését.

[…]”

8 Ezen irányelvnek „A kiválasztási szempontokhoz kapcsolódó bizonyítási eszközök” című XII. melléklete a II. részének g) pontjában az említett irányelv 58. cikkében említett gazdasági szereplők műszaki alkalmasságát igazoló bizonyítékok között említi „azon környezetvédelmi vezetési intézkedések [megjelölését], amelyeket a gazdasági szereplő a szerződés teljesítése során alkalmazni tud”.

9 A 2014/24 irányelvnek a „Szerződésteljesítési feltételek” című 70. cikke értelmében:

„Az ajánlatkérő szerv különös feltételeket állapíthat meg valamely szerződés teljesítésére vonatkozóan, feltéve, hogy az említett feltételek a 67. cikk (3) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés tárgyához kapcsolódnak, valamint szerepelnek az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban. E feltételek vonatkozhatnak gazdasági, az innovációval kapcsolatos, környezetvédelmi, szociális vagy a foglalkoztatással kapcsolatos megfontolásokra.”

10 Ezen irányelvnek „A hirdetményben feltüntetendő információk” című V. melléklete tartalmazza „[a] hirdetményben feltüntetendő információk (49. cikkben említettek szerint)” című C. részt, amelynek 17. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Adott esetben, a szerződés teljesítésére vonatkozó különleges feltételek.”

Az 1013/2006 rendelet

11 Az 1013/2006 rendelet 2. cikkének 35. pontja a hulladék „illegális szállítás[át]” e rendelet alkalmazásában a következőképpen határozza meg:

„E rendelet alkalmazásában:

[…]

35. »illegális szállítás«: az olyan hulladékszállítás, amelyet úgy bonyolítanak le, hogy:
   a) nem jelentik be azt az e rendeletben előírt módon az összes érintett illetékes hatóságnak; vagy
   b) az e rendeletben előírt módon az érintett illetékes hatóságok hozzájárulása nélkül; vagy
   c) az érintett illetékes hatóságok hozzájárulását hamisítással, megtévesztéssel vagy csalással szerzik meg; vagy
   d) a bejelentőlapon vagy a kísérődokumentumban külön fel nem tüntetett módon történik; vagy

[…]”

12 Ezen irányelv „[Az Unión] belüli szállítások harmadik államon keresztül vagy anélkül” címet viselő II. címe tartalmazza annak 3–32. cikkét. Az említett rendelet „Általános eljárási keretek” című 3. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

Az alábbi hulladékok szállítása az e cím rendelkezéseiben meghatározott előzetes írásos bejelentéshez és hozzájáruláshoz kötött:

a) ha ártalmatlanítási művelet elvégzése céljából történik:

minden hulladék;

b) ha hasznosítási művelet elvégzése céljából történik:
   i. a IV. mellékletben felsorolt hulladékok, melyek magukban foglalják többek között a Bázeli Egyezmény II. és VIII. mellékletében felsorolt hulladékokat is;
   ii. a IVA. mellékletben felsorolt hulladékok;
   iii. azok a hulladékok, amelyeket a III., IIIB., IV. vagy IVA. mellékletben nem egy kód alá soroltak be;
   iv. azok a hulladékkeverékek, amelyeket a III., IIIB., IV. vagy IVA. melléklet nem egy kód alá soroltak be, kivéve a IIIA. mellékletben felsoroltakat.”

13 Ugyanezen rendelet „A bejelentés” címet viselő 4. cikke szerint:

„Ha a bejelentő a 3. cikk (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában említett módon kíván hulladékot szállítani, ezt előzetesen írásban bejelentést kell tennie a küldő ország illetékes hatósága részére, illetve azon keresztül, és általános bejelentés megtétele esetén meg kell felelnie a 13. cikkben foglaltakkal.

A bejelentés megtétele során az alábbi követelményeknek kell teljesülni:

1. A bejelentőlap és a kísérődokumentum:

   A bejelentés az alábbi okmányokkal történik:
   a) az IA. melléklet szerinti bejelentőlap; és
   b) az IB. melléklet szerinti kísérődokumentum.

   Bejelentéskor a bejelentőnek ki kell töltenie a bejelentőlapot, és, ahol szükséges, a kísérődokumentumot.

   Amennyiben a bejelentő nem az eredeti termelő a 2. cikk 15. pontja a) pontjának i. alpontja értelmében, a bejelentőnek gondoskodnia kell arról, hogy a termelő vagy a 2. cikk 15. pontja a) pontjának ii. vagy iii. alpontjában szereplő személyek egyike, ha ez megoldható, szintén aláírja az IA. melléklet szerinti bejelentőlapot.

   A bejelentőlap és a kísérődokumentum megjelentetéséről a küldő állam illetékes hatósága gondoskodik [helyesen: A bejelentőlapot és a kísérődokumentumot a küldő állam illetékes hatósága állítja ki a bejelentő részére.]

2. A bejelentőlapon és a kísérődokumentumban szereplő információk és dokumentáció:

A bejelentő köteles a bejelentőlapon feltüntetni vagy ahhoz csatolni a II. melléklet 1. részében felsorolt információkat és dokumentumokat. A bejelentő a bejelentés idején lehetséges mértékben köteles a kísérődokumentumban feltüntetni vagy ahhoz csatolni a II. melléklet 2. részében felsorolt információkat és dokumentumokat.

A bejelentést akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha a küldő ország illetékes hatósága meggyőződött arról, hogy a bejelentőlapot és a kísérődokumentumot az első albekezdésnek megfelelő módon töltötték ki.

3. Kiegészítő információk és dokumentáció:

Bármely érdekelt illetékes hatóság kérésére, a bejelentő köteles kiegészítő információkkal és dokumentációval is szolgálni. A kérhető kiegészítő információk és dokumentáció felsorolását a II. melléklet 3. része tartalmazza.

A bejelentést akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha a célország illetékes hatósága meggyőződött arról, hogy a bejelentőlapot és a kísérődokumentumot kitöltötték, és a II. melléklet 1. és 2. részében felsorolt információkat és dokumentációt csatolták, továbbá e bekezdésnek megfelelően és a II. melléklet 3. részében felsorolt módon kért kiegészítő információt és dokumentációt átadták.

4. A bejelentő és a címzett közötti szerződés megkötése:

A bejelentő az 5. cikkben foglalt szerződést köti meg a címzettel a bejelentett hulladék hasznosítására vagy ártalmatlanítására.

A szerződés bizonyítékát vagy a létezését tanúsító nyilatkozatot az IA. melléklettel összhangban a bejelentéssel egyidejűleg át kell adni az érintett illetékes hatóságoknak. A bejelentő vagy a címzett köteles az érintett illetékes hatóságok kérésére a szerződés, vagy a bizonyíték másolatát átadni, az illetékes hatóságot kielégítő módon.

5. Pénzügyi garancia vagy azzal egyenértékű biztosíték létesítése:

A 6. cikkben foglaltak szerint pénzügyi garanciát, vagy azzal egyenértékű biztosítékot kell nyújtani. A bejelentő köteles ilyen értelmű nyilatkozatot tenni az IA. melléklet szerinti bejelentőlap megfelelő részének kitöltésével.

A pénzügyi garanciát, vagy azzal egyenértékű biztosítékot (vagy, ha az illetékes hatóság ehhez hozzájárul, a garancia vagy biztosíték igazolását vagy a létezését tanúsító nyilatkozatot) a bejelentőlap részeként a bejelentéskor kell szolgáltatni, vagy ha az illetékes hatóság a nemzeti jogszabályoknak megfelelően hozzájárul, a szállítás megkezdése előtt.

6. A bejelentés tartalma:

A bejelentés kiterjed a hulladéknak az eredeti küldési helyéről kezdődő szállítására, beleértve a végleges hasznosítását és ártalmatlanítását, valamint az azokat megelőző előkészítő műveleteket is.

Ha egy, az első célországtól eltérő országban további végleges hasznosítási vagy ártalmatlanítási műveletekre, illetve az azokat megelőző további előkészítő műveletekre kerül sor, a bejelentésben fel kell tüntetni a végleges kezelési műveletet és rendeltetési helyet, és a 15. cikk f) pontját kell rá alkalmazni.

Minden bejelentés csak egy hulladékazonosító kódra vonatkozhat, kivéve az alábbi eseteket:
a) azok a hulladékok, amelyeket a III., IIIB., IV. vagy IVA. melléklet nem egy kód alá soroltak be. Ebben az esetben csak egy hulladékot szabad megjelölni;
b) azok a hulladékkeverékek, amelyeket a III., IIIB., IV. vagy IVA. melléklet nem egy kód alá soroltak be, kivéve a IIIA. mellékletben felsoroltakat. Ebben az esetben, fontossági sorrendben fel kell tüntetni a hulladék minden egyes összetevőjének a kódját.”

14 Az 1013/2006 rendelet „Az ártalmatlanításra szánt hulladék szállításával szembeni kifogás” című 11. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha bejelentés érkezett egy tervezett ártalmatlanításra szánt hulladékszállítmányról, a célország és a küldő ország illetékes hatóságai, a 8. cikkel összhangban, a célország illetékes hatósága által kiadott visszaigazolás elküldésének időpontját követő 30 napon belül, az alábbi indokok közül egy vagy több alapján, [az EUM-]Szerződéssel összhangban kifogást emelhet:

a) a tervezett szállítás vagy ártalmatlanítás nem lenne összhangban a 2006/12/EK irányelvben foglalt, Közösségi és nemzeti szinten végrehajtandó közelség elvével, a hasznosítás elsőbbségével és az önellátás elvével, amelyek alapján a hulladékszállítás általában és részlegesen is megtiltható, vagy szisztematikusan kifogás emelhető ellene; vagy

b) a tervezett szállítás vagy ártalmatlanítás nem lenne összhangban a környezetvédelemre, közrendre, közbiztonságra vagy egészségvédelemre vonatkozó nemzeti jogszabályokkal a kifogással élő országban véghezvitt cselekményekkel kapcsolatban; vagy

[…]”

15 E rendeletnek „A szállításnak a hozzájárulást követő módosítása” című 17. cikke a következőket írja elő:

„(1) A hozzájárulással rendelkező szállítás bármely lényeges részletének és/vagy feltételének megváltozása esetén, ideértve a tervezett mennyiséget, az utat, a tervezett útvonalat, a szállítási időpontot vagy a fuvarozót érintő változásokat is, a bejelentő köteles haladéktalanul értesíteni az érintett illetékes hatóságokat és a címzettet, lehetőleg még a szállítmány indítása előtt.

(2) Ilyen esetekben új bejelentést kell benyújtani, kivéve ha az összes érintett illetékes hatóságok úgy foglaltak állást, hogy a módosításokat illetően nincs szükség új bejelentésre.

(3) Amennyiben a módosítás az eredeti bejelentéssel érintett hatóságokon kívül más illetékes hatóságokat is érint, új bejelentést kell benyújtani.”

A litván jog

16 A Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymasnak (a Litván Köztársaság közbeszerzésekről szóló törvénye) az alapügyben alkalmazandó változata (a továbbiakban: közbeszerzésekről szóló törvény) „A közbeszerzési dokumentáció tartalma” című 35. cikkében a következőképpen rendelkezik:

„1. Az ajánlatkérő szerv a közbeszerzés feltételeire és eljárásaira vonatkozó minden információt feltüntet a közbeszerzési dokumentációban.

2. A közbeszerzési dokumentációban:

1) meg kell határozni az ajánlatok összeállításával kapcsolatos követelményeket;

2) meg kell határozni a beszállítók kizárásának okait, az alkalmassági követelményeket és – adott esetben – a minőségirányítási rendszer és/vagy a környezetirányítási rendszer tekintetében megkívánt szabványokat, ideértve a beszállítók közös részvételi jelentkezést vagy közös ajánlatot benyújtó csoportjának egyes tagjaira vonatkozó követelményeket is;

3) tájékoztatást kell adni arról, hogy amennyiben nem vagy nem teljeskörűen ellenőrizték a beszállítónak a releváns tevékenység végzéséhez való joggal kapcsolatos alkalmasságát, a beszállító kötelezettséget vállal az ajánlatkérő szervvel szemben arra, hogy a közbeszerzési szerződés teljesítésére kizárólag ilyen joggal rendelkező személyek útján kerül majd sor;

[…]

5) meg kell határozni azon dokumentumok listáját, amelyek igazolják a beszállítókkal kapcsolatos kizárási okok hiányát, az alkalmassági követelmények teljesítését és – adott esetben – a minőségirányítási rendszer és/vagy a környezetirányítási rendszer tekintetében megkívánt szabványok teljesítését, tájékoztatást kell adni arról, hogy a beszállítónak egységes európai közbeszerzési dokumentumot kell benyújtania a jelen törvény 50. cikkében meghatározott követelményekkel összhangban, és – nyílt eljárás esetén – fel kell tüntetni, hogy az ajánlatkérő szerv él e azzal a jelen törvény 59. cikkének (4) bekezdésében biztosított lehetőséggel, hogy először a beszállító által benyújtott ajánlatot értékeli, és ezt követően vizsgálja meg alkalmasságát;

[…]

8) meg kell határozni az áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások nevét és mennyiségét (volumenét), az árukkal nyújtandó szolgáltatások jellegét, valamint az áruk leszállításának, a szolgáltatások nyújtásának vagy az építési beruházások kivitelezésének határidejét;

[…]

13) tájékoztatást kell adni az ajánlatkérő szerv által javasolt szerződési feltételekről és/vagy a szerződéstervezetről e törvény 87. cikkének megfelelően, ha azt már elkészítették. Ha keretmegállapodás megkötésére kerül sor, a közbeszerzési dokumentációnak tartalmaznia kell a keretmegállapodás feltételeit és/vagy a keretmegállapodás tervezetét, ha azt már elkészítették;

[…]

19) meg kell határozni az ajánlatok benyújtásának határidejét, helyét és módját;

[…]

4. Az ajánlatkérő szerv a jelen törvény rendelkezéseivel összhangban állítja össze a közbeszerzési dokumentációt. A közbeszerzési dokumentációnak pontosnak, világosnak és egyértelműnek kell lennie, hogy a beszállítók benyújthassák ajánlataikat, az ajánlatkérő szerv pedig beszerezhesse, amire szüksége van.”

17 E törvénynek „A részvételi jelentkezések és ajánlatok benyújtása” című 40. cikke a következőket írja elő:

„1. Az ajánlatkérő szervnek megfelelő határidőt kell megállapítania a részvételi jelentkezések és az ajánlatok benyújtására annak érdekében, hogy lehetővé tegye a beszállítók számára, hogy megfelelően és időben elkészíthessék és benyújthassák részvételi jelentkezéseiket és ajánlataikat. Ez a határidő nem lehet rövidebb, mint a részvételi jelentkezések és az ajánlatok benyújtására a jelen törvény 60., 62., 65., 69. és 74. cikkében előírt legrövidebb határidők. Az ajánlatkérő szerv e határidőt a közbeszerzés összetettségének, valamint a részvételi jelentkezések és az ajánlatok elkészítéséhez szükséges idő figyelembevételével határozza meg.

[…]

3. Amennyiben az ajánlattételre csak a szolgáltatásnyújtás vagy az építési beruházás kivitelezése helyének szemléjét, vagy azt követően kerülhet sor, hogy a helyszínen megismerték a közbeszerzési dokumentációban meghatározott feltételeket, az ajánlatkérő szerv hosszabb határidőt szab az ajánlattételre, mint amelyet a jelen törvény 60., 62., 65., 69. és 74. cikke előír, annak érdekében, hogy minden érdekelt beszállító tudomást szerezhessen az ajánlatuk elkészítéséhez szükséges valamennyi információról.

4. Az ajánlatkérő szerv az alábbi esetekben köteles meghosszabbítani az ajánlatok beérkezésének határidejét, hogy valamennyi érintett gazdasági szereplő értesülhessen az ajánlat elkészítéséhez szükséges valamennyi információról:

1) ha a kiegészítő információt, jóllehet azokat a gazdasági szereplő időben kérte, bármilyen okból az ajánlatok beérkezésének kitűzött határidejét kevesebb, mint hat – egyszerűsített eljárás esetén négy – nappal megelőzően bocsátják rendelkezésre. A jelen törvény 60. cikkének (3) bekezdése és 62. cikkének (7) bekezdése szerinti nyílt, meghívásos vagy versenytárgyalásos eljárás esetén e határidő négy nap, gyorsított egyszerűsített eljárás keretében pedig három nap;

2) ha a közbeszerzési dokumentációt jelentős mértékben módosították.

5. Az ajánlatkérő szerv az e cikk 4. bekezdésében előírt esetekben meghosszabbítja az ajánlatok benyújtásának határidejét, figyelembe véve az információnak vagy a közbeszerzési dokumentáció módosításának a jelentőségét. Amennyiben kiegészítő információt nem kérték időben, vagy annak nincs meghatározó befolyása az ajánlat elkészítése szempontjából, az ajánlatkérő szerv mellőzheti a határidő meghosszabbítását.

[…]”

18 Az említett törvénynek „A beszállító alkalmasságának ellenőrzése” című 47. cikke értelmében:

„1. Az ajánlatkérő szervnek meg kell állapítania, hogy a beszállító hozzáértőnek, megbízhatónak és a közbeszerzési szerződés feltételeinek teljesítésére képesnek minősül-e, és ezért az eljárást megindító hirdetményben vagy egyéb közbeszerzési dokumentumokban meghatározhatja a részvételre jelentkezők vagy ajánlattevők tekintetében a szükséges alkalmassági követelményeket, és azokat a dokumentumokat vagy információkat, amelyek igazolják az e követelményeknek való megfelelést. A részvételre jelentkezőkre vagy ajánlattevőkre vonatkozóan az ajánlatkérő szerv

által meghatározott alkalmassági követelmények nem korlátozhatják mesterségesen a versenyt, arányosnak, pontosnak és egyértelműnek kell lenniük, valamint kapcsolódniuk kell a közbeszerzés tárgyához. A beszállítók alkalmasságának ellenőrzésekor a következők vehetők figyelembe:

1) a releváns tevékenységek végzésére való jogosultság;

2) pénzügyi és gazdasági alkalmasság;

3) műszaki és szakmai alkalmasság.

2. Az ajánlatkérő szerv előírhatja a közbeszerzési dokumentációban, hogy a beszállítónak jogosultnak kell lennie a szerződés teljesítéséhez szükséges tevékenységek végzésére. A szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő szerv előírhatja, hogy a beszállítónak meghatározott engedéllyel kell rendelkeznie vagy meghatározott szervezet tagjának kell lennie, ha az érintett szolgáltatásokat nyújtani kívánó személyeknek ilyen engedéllyel kell rendelkezniük, vagy ilyen tagnak kell lenniük származási országuk előírásai alapján.

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 2018. október 7-én az ajánlatkérő szerv veszélyeshulladék gazdálkodási szolgáltatások nyújtására irányuló nyílt nemzetközi ajánlati felhívást tett közzé.

20 A környezeti katasztrófa kialakulásának megakadályozása érdekében az ajánlatkérő szerv ezen ajánlati felhívás 9. pontjában kifejtette, hogy sürgősen be kell szüntetni egy nagyobb kockázatot jelentő létesítmény működtetését, amelyben veszélyes hulladékot tárolnak, és azokat gyorsan kezelni kell. E felhívás 11. pontjában jelezte, hogy e hulladékot szabad levegőn, a földön egymásra halmozott, súlykorlátozásoknak kitett, rothadó tartályokban tárolták. Ezenkívül e hulladékok jogosulatlan személyek számára hozzáférhető veszélyes vegyi anyagokat tartalmaztak. Az ajánlatkérő szerint e körülmények indokolták a gyorsított eljárás alkalmazását és az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő rövidítését.

21 Az alapügyben szóban forgó ajánlati felhívás 23. pontja határozta meg azokat az alkalmassági feltételeket, amelyeknek az ajánlattevőknek meg kellett felelniük az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő lejártakor. Az ajánlatkérő szerv jelezte, hogy csak az első helyre rangsorolt ajánlattevő köteles benyújtani a alkalmasságát igazoló, az említett pontban szereplő táblázatban említett dokumentumokat. Ezenkívül abban az esetben, ha az ajánlattevőnek az érintett tevékenység végzésére vonatkozó képességét nem igazolják, vagy azt nem teljes mértékben igazolják, az ajánlattevőnek kötelezettséget kellett vállalnia az ajánlatkérővel szemben arra vonatkozóan, hogy csak az e joggal rendelkező személyek teljesítik a szerződést.

22 Az alapügyben szóban forgó ajánlati felhívás egyébiránt lehetővé tette az ajánlattevők számára, hogy az ajánlatukat megelőzően meglátogassák meg az érintett telket. Mivel azonban nagy számú konténerhez nem lehetett hozzáférni, és nem lehetett meghatározni azt, hogy mennyire vannak megtöltve, a veszélyes hulladék tényleges mennyisége nem volt ismert.

23 Az ajánlatkérő négy ajánlatot kapott. Ezek egyikét a Sanresa litván vállalkozások ideiglenes társulásának vezetőjeként nyújtotta be. Ez az ajánlat két, Dániában, illetve a Cseh Köztársaságban letelepedett alvállalkozót jelölt meg.

24 2018. november 22-én az ajánlatkérő szerv arra kérte a Sanresát, hogy öt munkanapon belül szolgáltasson további információkat ajánlatának tisztázása érdekében, többek között a különböző hulladékkezelési műveletek partnerek és alvállalkozók közötti megoszlására, valamint arra vonatkozóan, hogy az alvállalkozói közül melyik rendelkezik nemzetközi hulladékszállításra vonatkozó engedéllyel.

25 2018. december 7-én az ajánlatkérő szerv közölte a Sanresával, hogy egyrészt az 1013/2006 rendelet értelmében a nemzetközi hulladékszállítás az azáltal érintett államok hatóságai előzetes engedélyének megszerzésétől függ, másrészt pedig, hogy a Sanresa által megjelölt egyetlen gazdasági szereplő sem rendelkezett ilyennel. Következésképpen az ajánlatkérő szerv 2018. december 17-ig lehetővé tette a Sanresa számára, hogy orvosolja e hiányosságokat azáltal, hogy lehetőséget biztosított számára ajánlata kiegészítésére vagy új alvállalkozói lista benyújtására.

26 2019. február 26-án azonban az ajánlatkérő szerv úgy határozott, hogy megszünteti a közbeszerzési eljárást azzal az indokkal, hogy az alapügyben szóban forgó ajánlati felhívás nem volt világos, majd 2019. március 18-én visszavonta e határozatot. Másnap írásban tájékoztatta a Sanresát, hogy negyvennapos határidő áll rendelkezésére nemzetközi hulladékszállítási engedély bemutatására vagy az alvállalkozók megváltoztatására.

27 Az ajánlatkérő szerv elutasította a Sanresa 2019. május 21-i ajánlatát, többek között azzal az indokkal, hogy ez utóbbi, mivel nem rendelkezett az 1013/2006 rendeletben előírt, nemzetközi hulladékszállításra vonatkozó engedéllyel, nem igazolta, hogy jogosult az érintett tevékenység végzésére.

28 2019. május 30-án a Sanresa panaszt nyújtott be ajánlatának elutasításával szemben arra hivatkozva, hogy megfelel a beszállítók alkalmasságára vonatkozó, az ajánlati felhívásból következő feltételnek. A Sanresa úgy vélte, hogy e feltételek nem követelik meg, hogy az ajánlatot csatolják a nemzeti hatóságok nemzetközi hulladékszállításhoz való hozzájárulását. Mivel panaszát elutasították, bírósági keresetet nyújtott be, amelyet mind első, mind másodfokon elutasítottak. A Sanresa ezért felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Lietuvos Aukščiausiasis Teismashoz (legfelsőbb bíróság, Litvánia).

29 E bíróság szerint elsődlegesen a közbeszerzés azon feltétele minősítésének kérdése merül fel, amely szerint az ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárás során be kell mutatnia az illetékes hatóságok hozzájárulását a nemzetközi hulladékszállításhoz az 1013/2006 rendeletnek megfelelően, mivel a felek nem értenek egyet abban, hogy e kikötés az ajánlattevők alkalmasságára vonatkozó feltételt vagy a megkötött szerződés teljesítésére vonatkozó feltételt ír-e elő.

30 Az említett bíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy az alapeljárásban részt vevő felek úgy vélik, hogy e kikötés nem követeli meg kifejezetten, hogy az illetékes hatóságok nemzetközi hulladékszállításhoz való hozzájárulását csatolják az ajánlathoz.

31 Ezt követően a Sanresához hasonlóan a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az e hozzájárulás bemutatására vonatkozó kötelezettség nem az ajánlattevő alkalmasságára, hanem a szerződés teljesítésére vonatkozik. Habár a műszaki leírásnak kellően pontosnak kell lennie

ahhoz, hogy lehetővé tegye az ajánlattevők számára a szerződés tárgyának meghatározását, az ajánlatkérő szerv számára pedig a szerződés odaítélését, ez utóbbi pontatlanul határozta meg a szerződés tárgyát, vagyis a eltávolítandó veszélyes hulladékok összetételét és kódját. Így elméletileg lehetetlen lett volna valamennyi információt rendelkezésre bocsátani az ajánlat benyújtásakor.

32 Egyébiránt az olyan helyzet, amelyben az ajánlatkérő nem írja le kimerítően a szerződés tárgyát, összeegyeztethetetlen lehet az 1013/2006 rendelettel is, mivel a hulladékszállítás jogszerűsége többek között azon eredeti feltételek tiszteletben tartásától függ, amelyekre tekintettel a szállításhoz való hozzájárulást megadták. E rendelet 17. cikke különösen azt követeli meg, hogy a bejelentési eljárás újrakezdődjön abban az esetben, ha az összes veszélyes hulladék összetétele és tényleges mennyisége a szerződés teljesítése folyamán derülne ki.

33 Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az említett rendelet, különösen 11. cikke (1) bekezdésének b) pontja széles mérlegelési jogkört biztosít a küldő, a rendeltetési és a tranzitállamok illetékes hatóságai számára annak érdekében, hogy többek között a nemzeti jogszabályokon vagy közrenden alapuló indokok alapján kifogást emeljenek az ártalmatlanításra vagy hasznosításra szánt hulladék szállítása ellen. Fennállna tehát annak nem elhanyagolható kockázata, hogy a hulladékszállítási szerződés nyertes ajánlattevője számára jogilag lehetetlenné válik a szerződés teljesítése. E körülmények között e bíróság úgy véli, hogy a hozzájárulás megtagadásának kockázatát azon ajánlatkérő szervekre kell terhelni, amelyek a nyertes ajánlattevőt kiválasztották, és vele szerződést kötöttek.

34 Végül a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az alapügyben érintett ajánlatkérő szerv azzal, hogy az ajánlati felhívás feltételeinek 23.1.2. pontjában előírja, hogy „abban az esetben, ha az ajánlattevőnek az érintett tevékenység végzésére vonatkozó kapacitását nem igazolják, vagy azt nem teljes mértékben igazolják, az ajánlattevőnek kötelezettséget vállal az ajánlatkérővel szemben arra vonatkozóan, hogy csak az e joggal rendelkező személyek teljesítik a szerződést”, amelynek szövege megegyezik a közbeszerzésekről szóló törvény 35. cikkének (2) bekezdésében foglaltakkal, az ajánlattevőknek a szerződés teljesítésére való alkalmasságával kapcsolatos feltételt állapított meg.

35 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy 2017-ig az ajánlati felhívásokban semmiféle, a szerződés által érintett tevékenység végzésére való jogosultságával kapcsolatos követelményt nem fogalmaztak, így az ajánlattevők feladata volt, hogy a szerződés tárgyának meghatározására, valamint a műszaki leírásra tekintettel meghatározzák, milyen oklevelek, engedélyek és igazolások szükségesek annak bizonyításához, hogy rendelkeznek a megkövetelt konkrét jogosultsággal.

36 E bíróság pontosítja, hogy a 2017. február 14-i, a joggyakorlatot megváltoztató ítélet óta úgy véli, hogy az ajánlatkérő szervek nem utasíthatják el az ajánlatokat azzal az indokkal, hogy azok olyan követelményeknek nem felelnek meg, amelyeket nem hoztak nyilvánosságra, még akkor sem, ha e követelmények kötelező érvényű jogi normákból erednek. Ezenkívül, ha az érintett tevékenység folytatásához való joggal kapcsolatos, különös törvényekben előírt követelményeket nem határozzák meg egyértelműen a közbeszerzés feltételei között, és egyes ajánlattevők nem feleltek meg azoknak, ez utóbbiaknak képesnek kell lenniük orvosolni ajánlatuk hiányosságait, ami magában foglalja annak lehetőségét is, hogy a szerződés teljesítésére új partnert vagy alvállalkozót jelöljenek meg, akár az ajánlattétel határidejének leteltét követően is.

37 A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi, hogy a közbeszerzési szerződésekről szóló törvénnyel, amely a 2014/24 irányelv átültetését biztosítja, a litván jogalkotó el kívánta kerülni, hogy az ajánlatkérő szerv az ajánlattevők kapacitásának hiánya miatt elutasíthassa az ajánlatokat, amennyiben a kapacitásra vonatkozó feltételek nem szerepelnek egyértelműen a közbeszerzési dokumentációban. E tekintetben kifejti, hogy a közbeszerzésekről szóló törvény 35. cikke (2) bekezdésének 3) pontja immár kifejezetten kimondja, hogy az ajánlatkérők jogosultak arra, hogy ne ellenőrizzék vagy ne ellenőrizzék teljeskörűen az ajánlattevők szóban forgó kapacitásait.

38 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor arra keresi a választ, hogy az ajánlatkérők számára ily módon elismert azon korlátlan jogkör, hogy ne ellenőrizzék, hogy az ajánlattevők valóban jogosultak-e az érintett tevékenység végzésére, megfelel-e az átláthatóság és a bizalomvédelem elvének, valamint a közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásai észszerű megszervezésének.

39 E körülményekre figyelemmel a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (legfelsőbb bírósága, Litvánia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a 2014/24 irányelv 18. cikkének (2) bekezdését, 56. cikke (1) bekezdése első albekezdésének b) pontját és második albekezdését, 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontját és 58. cikke (2) bekezdésének második albekezdését, valamint az 1013/2006 rendelet 3–6. cikkét és egyéb rendelkezéseit (együttesen vagy külön-külön, de korlátozás nélkül), hogy az Európai Unió egyik tagállamából a másikba történő hulladékszállításhoz szükséges, a gazdasági szereplő részére kibocsátott hozzájárulást a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés teljesítésére vonatkozó követelménynek, nem pedig a tevékenység végzéséhez való joggal kapcsolatos követelménynek kell minősíteni?

2) Ha a hulladékszállításra vonatkozó említett hozzájárulást a beszállító kiválasztásával kapcsolatos szempontnak kell tekinteni (a szakmai tevékenység végzésére való alkalmasság), akkor úgy kell-e értelmezni és alkalmazni a 2014/24 irányelv 18. cikke (1) bekezdésének első és második albekezdésében rögzített átláthatóság és tisztességes verseny elvét, ezen irányelv 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontját és 58. cikke (2) bekezdésének második albekezdését, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. cikkének (2) bekezdésében rögzített, a személyek, az áruk és a szolgáltatások szabad mozgását, valamint az 1013/2006 rendelet 7–9. cikkét (együttesen vagy külön-külön, de korlátozás nélkül), hogy a hulladékgazdálkodási szolgáltatások nyújtására irányuló közbeszerzési eljárások feltételeinek – különösen az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidőket illetően – olyan feltételeket kell teremteniük az Európai Unió tagállamainak határain átnyúló hulladékszállítást végezni kívánó belföldi vagy külföldi beszállítók számára, amelyek lehetővé teszik az ilyen közbeszerzési eljárásokban való, korlátozás nélküli részvételt, és e beszállítóknak többek között lehetőséggel kell rendelkezniük az említett hozzájárulás bemutatására, ha azt az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő lejártát követően kapták meg?

3) Ha a hulladékszállításra vonatkozó említett hozzájárulást a 2014/24 irányelv 49. cikkével és V. melléklete C. részének 17. pontjával, valamint 70. cikkével összhangban a közbeszerzési szerződés teljesítésére vonatkozó követelménynek kell tekinteni, akkor úgy kell-e értelmezni a közbeszerzésnek az említett irányelv 18. cikkében rögzített alapelveit és az ezen irányelv 56. cikkében rögzített általános szerződés odaítélési eljárást, hogy a közbeszerzési eljárásokban nem utasítható el az olyan résztvevő ajánlata, amely nem mutatta be az említett hozzájárulást?

4) Úgy kell-e értelmezni a 2014/24 irányelv 18. cikkét, 56. cikke (1) bekezdése első albekezdésének b) pontját, 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontját és 58. cikkének (2) bekezdését, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerinti az ajánlatkérő szervek előre meghatározhatnak a közbeszerzési dokumentációban egy olyan ajánlatértékelési eljárást, amelynek keretében csak részlegesen vagy egyáltalán nem ellenőrzik a beszállítónak a tevékenység végzéséhez való jogát (a szakmai tevékenység végzésére való alkalmasság), jóllehet e jog fennállása a közbeszerzési szerződés jogszerű teljesítésének egyik előfeltétele, és az ajánlatkérő szerveknek előzetesen tudomásuk lehet e jog szükségességéről?

5) Úgy kell-e értelmezni a 2014/24 irányelv 18. cikkét és 42. cikke (1) bekezdésének első albekezdését, valamint az 1013/2006 rendelet 2. cikkének 35. pontját, 5. és 17. cikkét, valamint egyéb rendelkezéseit, hogy hulladékgazdálkodási szolgáltatások nyújtására irányuló közbeszerzési eljárások esetén az ajánlatkérő szervek csak akkor szerezhetnek be jogszerűen ilyen szolgáltatásokat, ha egyértelműen és pontosan meghatározzák a közbeszerzési dokumentációban a hulladék mennyiségét és összetételét, valamint a szerződés teljesítésének egyéb fontos feltételeit (például a csomagolást)?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

40 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2014/24 irányelv 18. cikkének (2) bekezdését, valamint 58. és 70. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a hulladékkezelési szolgáltatásra irányuló közbeszerzési eljárás keretében a valamely tagállamból egy másik államba hulladékot szállítani kívánó gazdasági szereplő azon kötelezettsége, hogy többek között az 1013/2006 rendelet 2. cikkének 35. pontjával és 3. cikkével összhangban az e szállítással érintett államok illetékes hatóságainak engedélyével rendelkezzen, az e tevékenység végzésére való alkalmassággal vagy a szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételnek minősül.

41 Először is, a 2014/24 irányelv 56. cikke (1) bekezdésének b) pontjából, valamint 57. és 58. cikkéből az következik, hogy az ajánlatkérő szervek a közbeszerzési eljárásban való részvétel feltételeként csak minőségi kiválasztási kritériumokat írhatnak elő. Amint az ezen irányelv 58. cikke (1) bekezdésének második albekezdéséből kitűnik, e kritériumok azok, amelyek e cikk (2)–(4) bekezdésében szerepelnek, és a szakmai tevékenység folytatására való alkalmasságra, a gazdasági és pénzügyi kapacitásra, valamint a műszaki és szakmai alkalmasságra vonatkoznak.

42 A jelen ügyben meg kell határozni, hogy az illetékes hatóságok ahhoz való hozzájárulásának beszerzésére irányuló kötelezettség, hogy a veszélyes hulladékokat egyik tagállamból egy másik államba lehessen szállítani, és amelyet az alapügyben szóban forgó közbeszerzés keretében megkövetelnek, kapcsolódhat-e az említett irányelv 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a)–c) pontjában felsorolt, és az e cikk (2)–(4) bekezdésében pontosított három minőségi kiválasztási szempont egyikéhez.

43 A 2014/24 irányelv 58. cikkének (2) bekezdése, amely a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési szerződéssel érintett szakmai tevékenység gyakorlására való alkalmasságára vonatkozik, lehetővé teszi az ajánlatkérő szervek számára, hogy e címen előírják a gazdasági szereplőknek a székhelyük szerinti tagállam szakmai nyilvántartásába vagy cégjegyzékébe történő bejegyzést. Ezenfelül a

szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési eljárás során, ha a gazdasági szereplőnek meghatározott engedéllyel kell rendelkeznie vagy meghatározott szervezet tagjának kell lennie ahhoz, hogy származási országában az adott szolgáltatást nyújthassa, akkor az ajánlatkérő szerv előírhatja, hogy bizonyítsa, rendelkezik ilyen engedéllyel, illetve tagsággal.

44 Márpedig az érintett illetékes hatóságok ahhoz való hozzájárulásának megszerzésére vonatkozó kötelezettség, hogy a hulladékot egyik tagállamból egy másik államba szállíthassák, nem hasonlítható sem a valamely tagállam szakmai nyilvántartásába vagy cégjegyzékébe való bejegyzésre, sem pedig valamely meghatározott engedéllyel vagy meghatározott szervezetbeli tagsággal való rendelkezésre vonatkozó kötelezettséghez.

45 Úgy tűnik tehát, hogy az ilyen hozzájárulás megszerzésének kötelezettsége nem tartozik a szakmai tevékenység gyakorlására való, az említett irányelv 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontja értelmében vett alkalmassághoz.

46 E kötelezettség nem áll összefüggésben valamely gazdasági szereplő ugyanezen irányelv 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének b) pontja értelmében vett gazdasági és pénzügyi helyzetével sem.

47 Felmerül továbbá az a kérdés, hogy az említett kötelezettség az e rendelkezés c) pontja értelmében vett műszaki és szakmai alkalmasság körébe tartozhat-e. A 2014/24 irányelv 58. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplők közbeszerzési eljárásban való részvételét ahhoz a feltételhez köthetik, hogy e gazdasági szereplők rendelkezzenek a szerződés megfelelő minőségi színvonal biztosításával történő teljesítéséhez szükséges emberi és műszaki erőforrásokkal és tapasztalattal. Előírhatják különösen azt, hogy a gazdasági szereplők korábban teljesített szerződésekből eredő referenciákkal bizonyíthatóan megfelelő tapasztalattal rendelkezzenek.

48 Valamely részvételre jelentkező, illetve ajánlattevő műszaki és szakmai alkalmasságának értékelése tehát többek között a gazdasági szereplők által a korábbi szerződések teljesítése során szerzett tapasztalat visszamenőleges értékelésén alapul, amint azt az ezen irányelv 58. cikkének (4) bekezdésében a tapasztalatra való két hivatkozás is tanúsítja.

49 Így az érintett illetékes hatóságok ahhoz való hozzájárulásának beszerzésére vonatkozó kötelezettség, hogy a hulladékot egyik tagállamból egy másik államba szállíthassák, annál kevésbé tartozhat az említett irányelv 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontja értelmében vett, valamely részvételre jelentkező vagy ajánlattevő műszaki és szakmai alkalmasságának fogalma alá.

50 Ezt az értékelést nem kérdőjelezheti meg az a tény, hogy a 2014/24 irányelv XII. melléklete II. részének g) pontja lehetővé teszi a gazdasági szereplők számára műszaki alkalmasságuk igazolását azon környezetvédelmi vezetési intézkedések megjelölésével, amelyeket a szóban forgó szerződés teljesítése során alkalmazhatnak. Az e rendelkezésben említett környezetvédelmi vezetési intézkedések ugyanis olyan intézkedéseknek felelnek meg, amelyeket a gazdasági szereplő spontán módon kíván alkalmazni.

51 Másodszor, ezen irányelvnek „Szerződésteljesítési feltételek” című 70. cikke úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő szerv különleges feltételeket állapíthat meg valamely szerződés teljesítésére vonatkozóan, amennyiben azok az említett irányelv 67. cikkének (3) bekezdése értelmében a szerződés tárgyához kapcsolódnak. E feltételek vonatkozhatnak gazdasági, az innovációval kapcsolatos, környezetvédelmi, szociális vagy a foglalkoztatással kapcsolatos megfontolásokra.

52 E tekintetben úgy tűnik, hogy a küldő, a tranzit- és a rendeltetési állam illetékes hatóságainak a hulladékszállítást megelőző jóváhagyására vonatkozó, az 1013/2006 rendelet 3–6. cikkében előírt kötelezettség a szerződés teljesítésének körébe tartozik. Az irányelv célja ugyanis a környezetvédelmi, és a hulladékok másik államba történő kivitelét meghatározó megfontolások figyelembevételére irányuló különleges feltételek megállapítása. E tekintetben e követelmény csak azokkal a gazdasági szereplőkkel szemben érvényesíthető hatékonyan, akik egy másik államba hulladékot kívánnak exportálni.

53 Ezenkívül e kötelezettséggel az ajánlatkérő szerv eleget tesz a 2014/24 irányelv 18. cikke (2) bekezdése követelményeinek, amelynek értelmében a tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a közbeszerzési szerződések teljesítése során a gazdasági szereplők eleget tegyenek többek között a környezetvédelmi jog területén az uniós jog által megállapított kötelezettségeknek.

54 Végül az, hogy az említett kötelezettséget „szerződésteljesítési feltételnek” minősítik, nem tűnik olyan jellegűnek, amely veszélyeztetheti az alapügyben szóban forgó szerződés teljesítését. Az a tény ugyanis, hogy valamely gazdasági szereplő már végzett olyan tevékenységeket, amelyek a szóban forgó szerződéssel érintettekkel kellően egyenértékűek, arra enged következtetni, hogy alkalmas lesz e szerződés teljesítésének biztosítására. Ezenkívül, amint arra az Európai Bizottság írásbeli észrevételeiben rámutatott, az ajánlatkérő szerv védekezhetett volna a szerződés nemteljesítésének veszélyével szemben olyan kiválasztási szempontok meghatározásával, amelyek csökkenthetik a hozzájárulás meg nem szerzésének kockázatát, többek között a veszélyes hulladékok szállításával kapcsolatos korábbi tapasztalatok értékelésével.

55 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/24 irányelv 18. cikkének (2) bekezdését, valamint 58. és 70. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a hulladékkezelési szolgáltatásra irányuló közbeszerzési eljárás keretében a valamely tagállamból egy másik államba hulladékot szállítani kívánó gazdasági szereplő azon kötelezettsége, hogy többek között az 1013/2006 rendelet 2. cikkének 35. pontjával és 3. cikkével összhangban az e szállítással érintett államok illetékes hatóságainak engedélyével rendelkezzen, az e szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételnek minősül.

A második kérdésről

56 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdést nem szükséges megválaszolni.

A harmadik kérdésről

57 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2014/24 irányelv 70. cikkét ezen irányelv 18. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az ajánlattevő ajánlatát pusztán azzal az indokkal utasítják el, hogy az az ajánlata benyújtásának időpontjában nem bizonyítja, hogy teljesíti az érintett szerződés teljesítésére vonatkozó feltételt.

58 A 2014/24 irányelv 70. cikke előírja, hogy a szerződés teljesítésének feltételeit fel kell tüntetni az ajánlati felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentációban.

59 Márpedig a jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik egyrészt, hogy az ajánlatkérő szerv nem tudta felmérni a kezelendő veszélyes hulladék pontos mennyiségét, másrészt pedig, hogy az alapeljárás felei között nem vitatott, hogy egyetlen közbeszerzési dokumentum sem követelte meg kifejezetten, hogy az illetékes hatóságok nemzetközi hulladékszállításhoz való hozzájárulását csatolják az ajánlathoz.

60 Ugyanakkor, noha az ajánlatkérőnek főszabály szerint meg kell említenie a teljesítési feltételt az ajánlati felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentációban, ennek elmulasztása nem teheti szabálytalanná az odaítélési eljárást, ha a szóban forgó szerződés teljesítésének a feltétele egyértelműen következik a szerződés által érintett tevékenységre alkalmazandó uniós szabályozásból, és a gazdasági szereplő azon választásából, hogy nem azon állam területén teljesíti a szerződést, ahol az ajánlatkérő szerv található.

61 E tekintetben az 1013/2006 rendelet 4. cikke értelmében annak a gazdasági szereplőnek, aki az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában említett hulladékot szándékozik szállítani, többek között be kell nyújtania a küldő ország illetékes hatóságának a bejelentési és szállítási okmányokat, az általa a bejelentett hulladék hasznosításáért vagy ártalmatlanításáért felelős címzettel kötött szerződést, valamint pénzügyi biztosítékot vagy ezzel egyenértékű biztosítékot. Ezáltal e rendelkezések azt feltételezik, hogy az ajánlattevő részletes információkkal rendelkezik a hulladék mennyiségéről és összetételéről, a szállítási útvonalról, és az erre a célra használt szállítóeszközökről.

62 Egyébiránt a 2014/24 irányelv 58. cikke értelmében ahhoz, hogy valamely ajánlattevő részt vehessen a közbeszerzési eljárásban, köteles bizonyítani, hogy ajánlata benyújtásakor megfelel az ezen irányelv 58. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a)–c) pontjában felsorolt minőségi kiválasztási feltételeknek. Ezzel szemben annak bizonyításával, hogy megfelel a szerződés teljesítésére vonatkozó feltételeknek, megvárhatja, hogy neki ítéljék oda a szerződést. A minőségi kiválasztási szempontok ugyanis lehetővé teszik az ajánlatkérő számára, hogy csak olyan gazdasági szereplők ajánlattételét fogadja el, akiknek a közelmúltban szerzett tapasztalataikon alapuló műszaki és szakmai képességei arra engednek következtetni, hogy képesek lesznek a szóban forgó szerződés teljesítésére, szükség esetén megszerezve az előírt engedélyeket, illetve logisztikai eszközöket. Ezenkívül az a tény, hogy az ajánlattevőket arra kötelezik, hogy az ajánlatuk benyújtásától kezdve megfeleljenek a szerződésteljesítés valamennyi feltételének, olyan túlzott követelményt képez, amely azzal a kockázattal jár, hogy visszatartja e gazdasági szereplőket a közbeszerzési eljárásokban való részvételtől, ezáltal pedig sérti az arányosságnak és az átláthatóságnak az ezen irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében biztosított elvét.

63 E körülmények között a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/24 irányelv 70. cikkét ezen irányelv 18. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az ajánlattevő ajánlatát pusztán azzal az indokkal utasítják el, hogy az az ajánlata benyújtásának időpontjában nem bizonyítja, hogy teljesíti az érintett szerződés teljesítésére vonatkozó feltételt.

A negyedik kérdésről

64 Negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2014/24 irányelv 18. cikkét, 56. cikke (1) bekezdése első albekezdésének b) pontját, 58. cikke (1) bekezdésének a) pontját és 58. cikkének (2) bekezdését, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az ajánlatkérő szerv számára, hogy a közbeszerzési dokumentációban az ajánlatok értékelésére olyan eljárást rögzítsen, amelynek keretében sor kerül vagy nem kerül sor annak ellenőrzésére, hogy az ajánlattevők alkalmasak-e a szerződés által érintett szakmai tevékenység elvégzésére, miközben az alkalmasság szükséges feltétele a szerződés jogszerű teljesítésének, amiről az ajánlatkérő szervnek tudomással kellene rendelkeznie, mielőtt elkészíti a közbeszerzési dokumentációt.

65 E kérdés azon az előfeltevésen alapul, hogy a hulladékot valamely tagállamból egy másik államba szállítani kívánó gazdasági szereplők azon kötelezettsége, hogy többek között az 1013/2006 rendelet 2. cikke 35. pontjának és 3. cikkének megfelelően rendelkezzen az érintett illetékes hatóságok jóváhagyásával, a 2014/24 irányelv 58. cikke értelmében vett minőségi kiválasztási kritériumnak minősül.

66 Márpedig, mivel e kötelezettséget az ezen irányelv 70. cikke értelmében vett szerződésteljesítési feltételnek kell minősíteni, amint az az első kérdésre adott válaszból kitűnik, a negyedik kérdésre nem szükséges válaszolni.

Az ötödik kérdésről

67 Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2014/24 irányelv 18. cikkét és 42. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a hulladékkezelési közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő szervek kizárólag akkor szerezhetnek be ilyen szolgáltatásokat jogszerűen, ha a közbeszerzési dokumentációban egyértelműen és pontosan meghatározzák a hulladék mennyiségét és összetételét, valamint a szerződés teljesítésének egyéb jelentős feltételeit.

68 A nemzeti bíróság által az EUMSZ 267. cikkel létrehozott eljárás keretében az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróság által előterjesztett kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja. Az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróság feladata ugyanis a tagállamok igazságszolgáltatásához való hozzájárulás, nem pedig általános vagy hipotetikus kérdésekről való jogi véleménynyilvánítás (lásd ebben az értelemben: 2017. május 11-i Archus és Gama ítélet, C-131/16, EU:C:2017:358, 41–43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

69 Márpedig azon túl, hogy e kérdést elvontan és általánosan fogalmazták meg, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem tartalmaz olyan minimális magyarázatot, amely lehetővé tenné az említett kérdés és az alapeljárás közötti kapcsolat megállapítását.

70 E körülmények között e kérdés hipotetikus jellegű, és következésképpen elfogadhatatlan.

A költségekről

71 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikkének (2) bekezdését, valamint 58. és 70. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a hulladékkezelési szolgáltatásra irányuló közbeszerzési eljárás keretében a valamely tagállamból egy másik államba hulladékot szállítani kívánó gazdasági szereplő azon kötelezettsége, hogy többek között a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének 35. pontjával és 3. cikkével összhangban az e szállítással érintett államok illetékes hatóságainak engedélyével rendelkezzen, az e szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételnek minősül.

2) A 2014/24 irányelv 70. cikkét ezen irányelv 18. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az ajánlattevő ajánlatát pusztán azzal az indokkal utasítják el, hogy az az ajánlata benyújtásának időpontjában nem bizonyítja, hogy az ajánlattevő teljesíti az érintett szerződés teljesítésére vonatkozó feltételt.

Aláírások